

पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान
सेवा आयोग

प्राविधिक सेवा, फार्मसी समूह, तह ४, फार्मसी सहायक पदको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको
पाठ्यक्रम

एवं परीक्षा योजना

१. प्रथम चरण : – लिखित परीक्षा						पूर्णाङ्क :- १००	
पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
प्रथम	प्राविधिक विषय, सामान्य ज्ञान र सम्बन्धित कानूनहरु	१००	४०	वस्तुगत	बहुवैकल्पिक प्रश्न	५० प्रश्न x १ अङ्क	२ घण्टा ३० मिनेट
				विषयगत	छोटो उत्तर लामो उत्तर	८ प्रश्न X ५ अङ्क १ प्रश्न X १० अङ्क	
२. द्वितीय चरण : – अन्तर्वार्ता							
विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली			समय	
अन्तर्वार्ता	२०	-	मौखिक				

द्रष्टव्य :

- यो परीक्षा योजनालाई प्रथम चरण (लिखित परीक्षा) र द्वितीय चरण (अन्तर्वार्ता) गरी दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा यथासम्भव पाठ्यक्रमका सबै एकाईबाट प्रश्नहरु सोधिनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरुको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरु हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरुको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरु परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति :- २०७३/०४/१४

पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान
सेवा आयोग

प्राविधिक सेवा, फार्मसी समूह, तह ४, फार्मसी सहायक पदको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको
पाठ्यक्रम

पत्र/विषय :-

प्राविधिक विषय, सामान्य ज्ञान र सम्बन्धित कानूनहरु
(Technical Subject, General Knowledge and Related Legislation)

खण्ड (A): 75 Marks

1. Dispensing and Hospital Pharmacy

- 1.1 Prescription, proper handling of prescription, Incompatibilities, adverse drug reactions
- 1.2 Pharmaceutical dosage forms, Dispensing of pharmaceutical preparations.
- 1.3 Pharmaceutical additives.
- 1.4 Roles of Pharmacist in hospital and community, Patient counseling
- 1.5 National Formulary and Hospital Formulary
- 1.6 Standard Treatment Schedules and rational use of drugs.
- 1.7 Good Pharmacy Practice Guideline

2. Emergency and Pharmaceutical Care

- 2.1 Basic knowledge of first aid; Various medical conditions requiring first aid
- 2.2 Principle and strategy of Primary Health Care in context to National Health Policy
- 2.3 Maternal and Child Health Care

3. Pharmacognosy

- 3.1 Drying, storage, and quality control of herbal drugs
- 3.2 Extraction process and isolation of active ingredients

4. Pharmaceutical Analysis

- 4.1 Fundamental titrimetric analysis, acid-base titration
- 4.2 Basic principle of spectroscopic methods of analysis, visible and ultra-violet spectroscopy
- 4.3 Separation techniques, column, paper, thin layer chromatography
- 4.4 Principles of microbiological assay of antibiotics and vitamins
- 4.5 Sampling technique and use of statistics

5. Pharmacology and Microbiology

- 5.1 Mechanism and action of drugs, their safety, uses and mode of administration.
- 5.2 Basic knowledge of Pharmacokinetics and pharmacodynamics
- 5.3 Basic principles of immunology, sterility and pyrogen testing

6. Inventory Control & Drug Supply Management

- 6.1 Logistics management and distribution
- 6.2 Cost recovery drug scheme
- 6.3 Concept of essential drugs

पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान
सेवा आयोग

- 6.4 Storage of drugs
- 6.5 Development of Pharmacy and Drug Legislation in Nepal.
- 6.6 Development of Pharmacy and Pharmaceutical Institutions in Nepal.
- 6.7 Use of Pharmacopoeia and pharmacopoeias recognized in Nepal
- 6.8 National Health Policy and National Drug Policy

7. Related Legislations

- 7.1 औषधि ऐन, २०३५
- 7.2 औषधि दर्ता नियमावली, २०३८
- 7.3 औषधि परामर्श परिषद् र औषधि सल्लाहकार समिति गठन नियमावली, २०३७
- 7.4 औषधि जांचबूझ तथा निरीक्षण नियमावली, २०४०
- 7.5 औषधि स्तर नियमावली, २०४३
- 7.6 औषधि उत्पादन संहिता, २०४१
- 7.7 लागु औषध (नियन्त्रण) ऐन, २०३३
- 7.8 National Health Policy and National Drug Policy
- 7.9 Role and Responsibility of Nepal Pharmacy Council

खण्ड (B): 25 Marks

8. सामान्य ज्ञान तथा ऐन, नियमहरू

- 8.1 नेपालको भौगोलिक, ऐतिहासिक, आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक र राजनैतिक अवस्था सम्बन्धी सामान्य जानकारी ।
- 8.2 राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक घटनाहरू : राजनैतिक, आर्थिक, वैज्ञानिक, खेलकूद, सूचना प्रविधि, पुरस्कार, स्वास्थ्य
- 8.3 पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान ऐन, २०६४
- 8.4 पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानको कर्मचारी सेवाका शर्त र सुविधा सम्बन्धी नियमावली, २०६७
- 8.5 पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान आर्थिक प्रशासन नियमावली, २०६७
- 8.6 पाटन अस्पताल संचालन विनियमावली, २०६७
- 8.7 नेपाल स्वास्थ्य सेवा ऐन, २०५३ र स्वास्थ्य सेवा नियमावली, २०५५
- 8.8 नेपाल मेडिकल काउन्सिल ऐन, २०२० र नियमावली
- 8.9 नेपाल नर्सिङ परिषद् ऐन, २०५२
- 8.10 नेपाल स्वास्थ्य व्यवसायी परिषद् ऐन, २०५३
- 8.11 Computer and its applications: Windows basic, Word processing, Electronic spreadsheets, Presentation system, Multimedia, E-mail and Internet बारे जानकारी

यस पत्र/विषयको पाठ्यक्रमबाट यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिनेछ ।

खण्ड	अङ्कभार	प्रश्न संख्या	
		वस्तुगत	विषयगत
A	७५	३५ प्रश्न X १ अङ्क = ३५	६ प्रश्न X ५ अङ्क = ३० १ प्रश्न X १० अङ्क = १०
B	२५	१५ प्रश्न X १ अङ्क = १५	२ प्रश्न X ५ अङ्क = १०
जम्मा		५० प्रश्न X १ अङ्क = ५०	८ प्रश्न X ५ अङ्क = ४० १ प्रश्न X १० अङ्क = १०